4. Hutbe Duaları

Hutbe öncesinde ve hutbede okunan bazı dualar vardır.

Hatip, cumanın ilk sünnetini minberin önünde kılar. Müezzin Ahzâb suresinin 56. ayetini okumaya başlarken o da minbere doğru yönelir ve minbere çıkışta şu duaları okur:

Birinci basamakta:

اَللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَ يَسِّرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ فَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

Üçüncü basamakta:

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي. رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ. رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا وَفَهْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ.

Son Basamakta:

اَللَّهُمَّ هَذَا الشَّأْنُ لَيْسَ بِشَانِي وَهَذَا الْمَكَانُ لَيْسَ بِمَكَانِي اَللَّهُمَّ يَسِّرْ لِي أَمْرِي وَتَقَبَّلْهُ مِنِّي وَسَلَامٌ عَلَى جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

Hatip çıktığı son basamakta cemaate karşı oturarak iç ezanı dinler. Ezanın bitiminde kalkar ve birinci hutbeyi okur.

1. Hutbe:

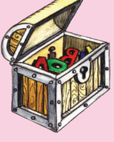
اَلْحَمْدُ لِلهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا. وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ. مَنْ يَهْدِ اللهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ نَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. اَمَّا بَعْدُ فَيَا عِبَادَ اللهِ. أُوصِيكُمْ بِتَقْوَى اللهِ وَطَاعَتِهِ. اِتَّقُوا اللهَ وَأَطِيعُوهُ، إِنَّ اللهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ. قَالَ اللهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ.

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: .... صَدَقَ اللهُ الْعَظِيمُ

وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: .... صَدَقَ رَسُولُ اللهِ فِيمَا قَالَ أَوْ كَمَا قَالَ

Yukarıdaki Arapça metinde yer alan birinci boşlukta konu ile ilgili bir ayet ve ikinci boşlukta

da bir hadis okunur. Bundan sonra Türkçe hitap kısmına geçilir. Günün anlam ve önemine göre hazırlanan hutbe okunur.

BİLGİ KUTUSU

Bayram hutbelerinde birinci hutbe aşağıdaki şekilde okunur:

اَلله ُ أَكْبَرُ اَلله ُ أَكْبَرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله ُ وَالله ُ أَكْبَرُ اَلله ُ أَكْبَرُ وَ للهِ الْحَمْدُ. اَلْحَمْدُ للهِ نَحْمَدُهُ وَ نَسْتَعِينُهُ وَ نَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا.

اَلله ُ أَكْبَرُ اَلله ُ أَكْبَرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله ُ وَالله ُ أَكْبَرُ اَلله ُ أَكْبَرُ وَلِلهِ الْحَمْدُ. مَنْ يَهْدِ الله ُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِيَ لَهُ.

اَلله ُ أَكْبَرُ اَلله ُ أَكْبَرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله ُ وَالله ُ أَكْبَرُ اَلله ُ أَكْبَرُ وَ للهِ الْحَمْدُ. نَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. اَللَّهُمَّ صَلِّ وسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ. أَمَّا بَعْدُ فَيَا عِبَادَ اللهِ. اتَّقُوا اللهَ وَ أَطِيعُوهُ. إِنَّ اللهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ. قَالَ الله ُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ.

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: .... صَدَقَ الله ُ الْعَظِيمُ.

وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى الله ُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: .... صَدَقَ رَسُولُ اللهِ فِيمَا قَالَ أَوْ كَمَا قَالَ.

Türkçe anlatım bittikten sonra şu metinler okunur:

اَلاَ اِنَّ اَحْسَنَ الْكَلاَمِ. وَاَبْلَغَ النِّظَامِ. كَلاَمُ اللهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلاَّمِ. كَمَا قَالَ الله ُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْكَلاَمِ : وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ. إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللهِ الْإِسْلاَمُ.

Bundan sonra hatip oturur ve sessizce şu duayı okur:

بَارَكَ الله ُ لَنَا وَلَكُمْ وَ لِسَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ والْمُسْلِمِينَ والْمُسْلِمَاتِ اَلْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ. إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ.

Hatip bu duayı okuduktan sonra kalkar ve ikinci hutbeyi okur.

2. Hutbe:

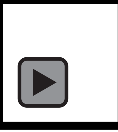
اَلْحَمْدُ للهِ حَمْدَ الْكَامِلِينَ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ

تَعْظِيمًا لِنَبِيِّهِ وَتَكْرِيمًا لِفَخَامَةِ شَانِ شَرَفِ صَفِيِّهِ. فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ قَائِلٍ مُخْبِرًا وَآمِرًا: إِنَّ اللهَ وَمَلٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا.

Bundan sonra sesini biraz alçaltarak "Allahümmesalli ve Allahümmebarik" dualarını okur. Devamında şu duayı yapar:

اَللَّهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَصَرَ الدِّينَ. وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَ الْمُسْلِمِينَ. اَللَّهُمَّ انْصُرْ جُيُوشَ الْمُسْلِمِينَ. وَاكْتُبِ الصِّحَّةَ وَالسَّلاَمَةَ وَ الْعَافِيَةَ عَلَى أُمَّةِ مُحَمَّدٍ أَجْمَعِينَ. اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ اَلْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَ الْأَمْوَاتِ. بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ.وَالْحَمْدُ لِلهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

Bu duadan sonra sessizce "eûzu besmele" çeker ve sesli olarak şu ayeti mealiyle beraber okur:

إِنَّ اللهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ.

"Şüphesiz Allah (c.c.), adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder. Hayasızlığı, fenalığı ve haddi aşmayı yasak eder. Tutasınız diye size öğüt verir."[1]

Bu ayeti okuduktan sonra hatip minberden iner ve mihraba geçip cumanın iki rekât farzını kıldırır.

Bayram hutbelerinde bu ayetin yerine İsrâ suresi'nin son ayetini okur:

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا.

OKUYALIM

Hutbe dualarını ezberleyerek sınıfta birbirinize okuyunuz.

5. Hutbe Örnekleri

Hatip içinde bulunduğu ortamı ve cemaatin durumunu dikkate alarak genel kurallar çerçevesinde bir konuşma yapar. Konuşmasında dikkat edeceği hususları somut olarak görebilmesi için aşağıda birkaç hutbe örneği verilmiştir:

Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Cuma Hutbesi

Allah Resul'ünün (s.a.v.) Medine'de, Salimoğullarının bulunduğu Ranuna Vadisi'nde kıldırdığı ilk cumanın hutbesi şöyle idi:

Hamt Allah'a (c.c.) mahsustur. Ona hamt ediyor ondan yardım, mağfiret ve hidayet talep ediyorum. Ona iman ederim, onu inkâr etmem. ... Şahitlik ederim ki Allah'tan (c.c.) başka ilah yoktur.

1 Nahl suresi, 90. ayet.